

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 5. jutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—, mesečno K 9.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin. :
Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo, rokopolisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrt 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. :
Telefon številka 118.

Številke in besede.

Pravijo, da številke bolj govorijo besede, zato začnimo s številkami:

Statistična komisija je izdala svoje prvo poročilo o ljudskem štetju in številke tega poročila nam pripovedujejo sledeče:

V letih 1900—1910 se je izselilo iz avstro-ogrške države 1,114,547 prebivalcev, vrnilo pa se jih je nazaj le 493,972.

Torej v enem desetletju je poslala naša država nad en milijon ljudi v tujino, ker niso doma našli dela in zaslužka.

Samo iz avstrijske polovice se je izselilo v teh desetih letih 660 tisoč državljanov, torej vsako leto 110 tisoč in to pri 30 milijonih prebivalcev.

Pomislimo, da ima Nemčija 65 milijonov ljudi in se izseli letno le 26 tisoč ljudi. V celi Evropi je samo še Ogrska — torej naša t. zv. boljša polovica, ki ima še več izseljencev, namreč 120 tisoč na leto, to pa zato, ker vladajo na Ogrskem magnatje, vlada — narodom ne da šol in izobrazbe in posledica tega je, da morajo posebnonemadžarski narodi v tujino. Ogrska torej nosi na sebi pečat najslabjšega gospodarstva in vzroki so jasni pred celo Evropo.

Toda naša polovica ni mnogo boljša. Resnica je tudi, da se med avstrijskimi narodi najbolj izseljujejo Slovani: Čehi, Poljaki, Jugoslovani. Pokazali smo že zadnjič, da kaže Kranjska med vsemi avstrijskimi narodi najmanj prirastka, namreč samo 37 odstotkov (dočim kažejo vse dežele več — od 7—19 odstotkov) kar je znamenje — ker je plodovitost Slovencev večja nego n. pr. Nemcev — da je pri nas med Slovenci posebno na Kranjskem izseljevanje največje v vsej Avstriji, to se pravi, da je na Kranjskem najslabše gospodarstvo stanje. Ker je Kranjska iz vseh dežel najbolj klerikalna, je torej klerikalno gospodarstvo najslabše v celi državi.

Številke to jasno dokazujejo. Najbolj klerikalna dežela kaže največ izseljencev. Za nas je izseljevanje postalo važno vprašanje. Kakor se največ Slovanov izseljuje iz Ogrske, ker jim vlada ne da dihati, ravnotako se med avstrijskimi deželami najbolj selijo ljudje iz Kranjske, ker jim doma ne da dihati. Temu ni kriva levlada ampak tudi klerikalizem.

Izseljevanje v Avstriji se je začelo po 80 tih letih. Od leta 1880—1890 se je izselilo vsega skupaj le 200 000 ljudi. Od leta 1890—1900 že 400 000 od leta 1900—1910 pa že 660 000 ljudi. Torej nad pol milijona samo v naši polovici.

Pri zadnji krizi se je povdajalo, da so jo zakrivilo finančne razmere. Ta trditve ni brez podlage, kajti država zahteva mnogo mili-

jonov, ko naš kmet ne more več vstrajati na svoji zemlji in mora iti v tujino za kruhom.

Izseljevanje je državi in narodom škodljivo, ako zavzame to mero, kakor v Avstriji. To so izprevideli evropske države in so postavile gotove zakone proti izseljevanju. Belgija je sprejela tak zakon že leta 1870. Nemčija leta 1897. Celo Madžari so se povzpeli tako visoko leta 1903. Toda kakor se vidi ravno na Ogrskem, zakon ni mogel ustaviti izseljevanja in ga je mogel le malo omejiti. Zakaj? Zato kar ta zakon nikomur ne daje kruha in zaslužka doma, ampak le prepoveduje iskati ga v tujini.

To malo pomaga, dokler se razmere ne izpremenijo. Kakor vsako leto, bo tudi letos pri naborih manjkalo mnogo mladih krepkih fantov, ki so vključ vsem postavam morali oditi v tujino za kruhom, ker niso mogli živeti doma. Njih mlade sile bo imela tuja država, tuj kapitalist, domovina ga bo morala dobila nazaj, ko bodo že izčrpane njegove sile.

Tudi Avstrija je leta 1904. poskusila ustvariti zakon proti izseljevanju; toda načrt se ni uresničil in pri nas še danes nimamo izseljevalnega zakona. Povdarjamo pa še enkrat: zakon je brez pomena, ako se razmere ne izpremenijo. Naš človek dovolj ljubi domačo grudo in bi ne hodil v svet, ako bi ga ne prisilila skrajna beda. Tako pa je bila izselitev n. pr. v Ameriko pogosto edina rešitev in bi bilo propadlo pri nas nešteto kmetij in domacij, ako bi jih ne bili rešili ameriški dolarji. Izseljevanje bi torej državni proračuni bolj mogli omejiti nego zakoni. Kak zakon bi bil to, ki bi državljanu branil gospodarsko rešitev, ki ni mogoča drugače, kakor da se izseli. Treba je torej prinas izpremeniti gospodarke razmere, potem se bo izpremenilo tudi izseljevanje. Besede ne pomagajo — številke govorijo.

O teh stvareh se je vršilo na Dunaju posvetovanje, na katerem je govoril dr. Kerk o „Varstvu izseljencev“. Posvetovanja so se udeležile razne višje osebe. Po predavanju se je razvila živa debata. Iz vsega se je pokazalo, da potrebujemo najprej urediti razmere pri izseljevanju, dočim izseljevanja preprečiti ni mogoče niti ni priporočljivo.

Treba je urediti: 1. Kontrolo nad izseljevalnimi agencijami. 2. Treba je skrbeti za varstvo izseljencev pred napačnimi reklamami, pred lažnimi in nepoštenimi ljudmi. 3. Dajati pojasnila o novih naselbinah in naseljevanju. 4. Varstvo izseljencev v upravnem smislu. 5. Varstvo onih ki ostanejo doma, ker ljudje v tujini pogosto pozabijo dolžnosti

do svojcev, pa tudi za slučaj smrti.

Treba je skrbeti za višjo izobrazbo izseljencev in za to, da izseljenec ne postane navadno eksportno blago.

To vse bi morala izvršiti država sama, zato ima svoje urade in uradnike. Kajti država mora vedeti, da onitisočiki ne dobe kot njeni državljani doma zaslužka, pošiljajo domov milijone s katerimi oni, ki ostanejo doma, izpolnjujejo svojo državljansko dolžnost in plačuje davke. Zato je država dolžna skrbeti za svoje izseljence. Predvsem pa je njena dolžnost urediti svojo gospodarsko politiko tako, da omeji izseljevanje in da bo prihodnje desetletje kazalo drugačne številke. Sedanje številke pa najbolj govorijo proti nim, ki imajo toliko besedi za „ubogo ljudstvo“.

Pismo iz Srbije.

Beograd, 8./IV. 1911.

V zadnjem pismu sem obljubil, da vam v kratkem poročam tudi o splošnem političnem položaju današnje Srbije. Nočem razpravljati o notranji politiki, ker se v zadnjem času ni zgodilo ničesar, kar bi moglo vplivati na gospodarski, finčni in kulturni preporod mlade Srbije, nepovoljno.

Mislil sem torej na zunanjo politiko in položaj Srbije med balkanskimi državami. To je seveda, zelo resen tema, kajti o tem ne more nihče ničesar gotovega trditi, komur niso znane tajne diplomatske akcije kake države z zunanji politiki. Pustil bom torej časnikaške kombinacije in se samo omejil na zadnje govore zunanjega ministra dr. J. Milovana Milovanovića in ministra predsednika Nikole Pašića.

Diskusijo o zunanji politiki sta povzročila vodje opozicijskih strank, vodja napredne stranke, Stojan Novaković in vodja nacionalistične stranke, Stojan Ribarac.

Diskusijo je pričakovala vsa javnost z veliko napetostjo, ker so interpellanti zahtevali pojasnila o glasovih maloštevilnega opozicijskega časopisa, ki so pisali o osamljenosti Srbije.

Izjavi obeh ministrov so na prvi pogled zelo enostavni, samoočesbi razumljivi in kar je glavno, zelo dolžni. Če se pa razkrije z njih maska diplomatske sposobnosti in dobro preštudirajo izvestne aluzije, mora vsak dobiti vtis globoke resnosti in velikih političnih načrtov, ki se pa toliko časa ne morejo ugodno rešiti, dokler ne pride ugoden trenotek in se pripravi vse, kar je za uresničenje teh načrtov absolutno potrebno.

Srbska vlada vodi sedaj predvsem politiko mira na podlagi status quo-a na Balkanu, torej isto politiko, kakor vse druge države, t. j.: Si vis pacem, para bellum, ker je prepričana, da ta-

ka miroljubna politika najbolj odgovarja interesom srbskega naroda. Ne bilo bi mogoče voditi politiko mira, pravi dr. Milovanović — in ne priznati status quo. Kajti jaz kot minister zunanjih zadev ne morem smatrati današnjega status-quo-a kot izpolnitev nacionalnih in državnih idealov Srbije. Priznavanje status-quo-a ima vedno za seboj posebno rezervno. Srbija bo status quo priznavala toliko časa, dokler ga bodo priznavale tudi druge države. Glede aneksijske krize, je Milovanović izjavil, da se ne bi nikdar končala na znani način, če bi Srbija takrat razpolagala z današnjimi močmi. Kar se tiče odnošajev s Črno Goro, Bolgarsko in Turško, je Milovanović s polno zavestjo zatrdil, da ni niti ene balkanske kombinacije, pred katero bi morala Srbija trepetati in če bi tudi kdo podžul tako kombinacijo, bi ne bil v stanu škodovati srbskim nacionalnim interesom.

Ministrski predsednik Nikola Pašić je razpravljaj o medsebojnih odnošajih Črne Gore in Srbije. Njegova izjava je napravila utis, da so se vse vesti o nesporazumljenju med obema bratskima državama rodile samo v glavah plačanih časnikašev, ki igrajo svojo drago plačano agentsko vlogo in so razširjeni po vsem Balkanu, zlasti pa po Srbiji.

Po kritiki interpellantov ne živi danes Srbija niti z eno državo v prijateljskih odnošajih. Odgovor ministra Milovanovića na to kritiko je zelo interesanten: „Po mojem mnenju interpellanti nečijo zveze z Bolgarsko, niti s Turško, ni jim dobra niti Rusija. C. Ribarac ni povedal, s kom bi imel rad zvezo. Jaz ga ne bom niti vprašal. Kajti samoosebi je umevno, da bi se v slučaju, če se pokvari prijateljski odnošaji z Rusijo, Turško in Bolgarsko, ne šlo za vprašanje, s kom bi se Srbija zvezala, ampak s kom bi se morala.“

Vso to diskusijo je skupščina poslušala z veliko napetostjo, dasi ni prinesla ničesar novega. Edino, kar bi bilo novo, bi bili argumenti, s katerimi bi ministri mogli podkrepiti svoje trditve v izjavah. Toda to je po izjavah ministra Milovanovića za sedaj še nemogoče, vsled česar si mora mnoge aluzije tih diplomatskih izjav tolmačiti vsakdo sam.

Vendar je kljub vsem diplomatskim zavijanjem popolnoma jasno, na koga se nanašajo. —n.—

Splošni pregled.

Državnozbornske volitve bodo uradno razpisane najkasneje do dne 8. aprila. Volitve se bodo vršile od 13. do 20. junija. Zadnje ožje volitve bodo do 6. julija gotove.

Turčija in Črna gora. Črna gora je Porti odgovorila, da je storila vse korake, da zabrani beguncem prihod na svoje ozemlje. Vsled par slučajev je upati, da ne pride do konflikta med obema državama.

Ruske železnice v Perziji. Kakor poročajo listi, želi Rusija predvsem zveze s Tiflisom in Teheranom, za katero so že položene šine. Od te proge bo imela dobiček le ruska trgovina.

Portugalske volitve. Volilno pravico dobi na Portugalskem tudi vojaštvo. Ta teden izide načrt zakona o ločitvi cerkve od države, ki se bo obravnaval v zbornici.

Francoski dokumenti. Na Francoskem so prišli na sled veliki tatvini važnih diplomatskih dokumentov. Rene Ronet, ki je tatvino izvršil, trdi, da ni imel izdajalskih namenov, ampak je le hotel pregledati gospodarski položaj.

Program Giolittijevega ministrstva. Prvo vprašanje, ki ga je omenil Giolitti o italijanski zbornici je reforma volilnega reda, ki tvori podlago ljudske suverenitete. To vprašanje potrebuje daljšega razreševanja — pravi Giolitti, — toda ljudstvu na sedanjih stopinji izobrazbe se mora priznati ta politična pravica najširšim vrstam. Zato je predsednik za splošno volilno pravico in bodo volili vsi, ki so stari nad 30 let. Nova volilna reforma bo varovala pred podkupovanjem in pred volilnimi nepravilnostmi in bo določala tudi diete za poslance. Ministrski predsednik obljublja tudi starostno zavarovanje. Zunanja politika pojde v znamenju miru in zvestih zvez z vsemi državami. Cerkvi pusti država popolno svobodo in varuje le svoje pravice. Vlada hoče povzdigniti sodišče in šolstvo. Izvajanja so poslanci sprejeli z navdušenjem. Mnogi poslanci so ministrom čestitali.

Ljudska vojska v Spodnji Slivnici.

Tam doli na Sp. Slivnici pri Grosupljem se že od pustnega torka bije strašna ljudska vojska. Neverjetno, koliko do najsurovejših strasti razžigene gneva črnega sovraštva med prebivalci ene in iste vasi.

Sp. Slivnica je skoro gotovo dr. Šušteršičev volilni okraj — prav gotovo pa ena izmed najbolj zagriženih klerikalnih vasi. Zaradi te vojske je bila 7. t. m. cela vas pred kazenskim sodiščem.

In zakaj to vojska? Čujte in strmite: zaradi vaskih lipe. Pravzaprav le zaradi bahatosti in maščevanja samo enega človeka, glavnega kolovodje te ljudske vojske.

Blizu 300 let je stala tamkaj sredi vasi stara, ponosna vaska lipa; na občinskem svetu, tik pred gostilno Jakoba Šemeta. Odkar pomnijo, je ta hiša od stare lipe vživala pravice služnosti. Polagali so drva ob njo, obirali so ji cvetje, njeno senco so uporabljali za gostilniško obrt. Pod to lipo se je shajalo ob poletnih večerih po težkem vsakdanjem delu in ob nedeljah in praznikih tudi že popoldne, staro in mlado iz vasi. Nikomur ni bila na platu, vsakemu pa

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

To je lahkota: pesnik je, prihaja iz Florence in hoče priti z mojo pomočjo do uspeha.

— To je samo navidezno. Za vsem tem se skriva še druga reč, in ravno tisto moram izvedeti.

— Dobro. Skušal bom spretno izprašati možaka...

V tem trenutku je neki komornik namignil Bembo, ki je nemudoma vstal ter vstopil v družbi Petra Aretinu v velik, trezno opremljen kabinet, ki pa je celo v svoji enostanosti pričal o visokem željenju prebivalca.

Dož Foscari je sedel v enem izmed tistih ogromnih naslanjačev iz rezljanega lesa, ki so v svojih cvetličnih rezbarijah harmonsko družili okus renesanse z gotiko umetnostjo.

Pred njim je bila prostrana, masivna miza, ki je vsaka njena noga predstavljala leva z razprostrtimi perotmi — znamenje Benetk.

Foscari je utegnil imeti takrat petinštirideset let. Vsa njegova postava, njegov visoki stas, njegova široka pleča in njegovo vedenje je naglašalo moč in silo. Njegov obraz je izražal tisti temni nemir, ki ga vidimo na licih velikih častihlepnčev. Črne oči so se mu z globokim pogledom upirale v sobesednika. Nosil je črno brado, in med goste lase na njegovih sencih se je le tuintam mešala srebrna nitka. Njegov glas je bil resen, skoraj da oduren. Le redkokdaj mu je oživel obraz. Kadar pa je pod gospodovim silnega čuvstva to lice opustilo narejeno krinko mirnega veličanstva, ki jo je nosil po navadi, kadar se je to samoderško lice pokrilo z oblaki in so pršli bliski iz teh črnih oči, takrat je delal Foscari popolen vtis enega tistih roparskih ljudi, tistih strašnih krivolokov, ki jih natura včasih v perveznji zablodi izpušča na človeštvo.

Vznenmirjeni Bembo in radovedni Pietro Aretino sta sedla na migljaj doža, čigar oči so se z dolgim pogledom uprle v

pesnika. Aretino je vzdržal ta pogled z lastno mu smelostjo, ki je bila napol nesramna, napol prikrita.

— Vi ste prijatelj Ivana de Medičis? je vprašal dož nena doma.

— Res uživam to čas, je dejal Aretino. Ta veliki mož me v toliki meri osrečuje s svojim prijateljstvom, da je le z največjim odporom privolil v ločitev od mene.

— Če je tako, zakaj pa ste ga zapustili? Zdi se mi, da je za človeka, kakršni ste vi, prijateljstvo Ivana de Medičis vredno najmanj toliko, kakor začeta vseh evropskih vladarjev.

— Da, svetlost, izvemši vašo:

— Toda jaz nisem vladar! je vzkliznil dož živahno.

— Svetlost, slišal sem beneško ljudstvo govoriti o Foscariju s spoštovanjem, ki je ganilo celo mene, ki me ne gane nobena reč. Videl sem to ogromno palačo, ki je s svojimi lokostrelci in arkebuzirji vsa podobna trdnjavi, kakršna je kraljevski Luver, ki sem ga videl v Parizu, ali pa Svetoangelski grad, ki sem ga videl v Rimu. Stopil sem v palačo in sem videl samo blesk in sijaj madriškega dvora, na katerem sem tudi bil. In zdaj vidim vas, svetlost, in se vprašujem, ali ta narod ni narod mogočnega vladarja, ali ta palača ni silni grad monarha, in ali mož, ki me je pustil pred seboj, ni vsegamočen kralj...

Foscari je naslanjal podbradek v dlan ter poslušal Aretinove fraze, ne da bi ena mišica na njegovem obrazu izdajala vtis, ki so ga delale nanj. Šele ob zadnji besedi ga je streslo.

— Kralj! ...

Toda te besede ni zasrmral.

Samo v njegovih mislih je zvenela in ni hotela utihniti.

Se tisti hip pa je je rekel sam pri sebi:

Ta pesnik ni tako bedast, kakor meni Bembo; že v prvem trenutku je uganil misli, ki jih ne pozna nihče razen mene.

Na glas je povzel:

— V Benetkah ni kralja, gospod. In ga ne bo nikoli. A da se vrneva k svetlemu Ivanu de Medičis — zdi se mi, morali ste imeti še kak drug povod, da ste šli od njega?

— Ta povod je čisto osebnega značaja, svetlost. Moj svetli gospodar je živel mnogo več v taborišču nego v mestu. On je vedno kdovekje zunaj. Okrog njega se širi ozračje, da ta-

diši po smodniku. Človek spi na trdem ležišču. Obdan je od odurnih ljudi, ki so sicer vredni vse časti, če gre stvar za bombarde, kanone, arkebuzo in pištole, toda zelo dolgočasni, če govorijo o muzah, o katerih se jaz najraje pomenkujem.

— Izkratka, tam vas je bilo srhlj!

— To ni čisto tako, svetlost, je rekel Aretino in se vzravnaval. Priznati pa moram, da me življenje v taborišču in na vojni nič kaj posebno ne miče.

— Če bi vam torej jaz predlagal, da se vrnite k Ivanu de Medičis, bi vam bilo gotovo nevrščeno?

— Da, gospod, če bi vedel, da moram za vse čase zapustiti prekrasno mesto umetnikov, pesnikov in velikašev, ki mu pravijo Benetke; nikakor pa ne, če gre samo za začasno naročilo. V tem slučaju bi si šel v največjo čast, sprejeti doža Foscarija poslanstvo do Ivana de Medičis.

Dož se je spogledal z Bembo, ki je prikimal. Pomislil je par trenotkov in povzel na to:

— Torej — s kakšnimi nameni ste pravzaprav prišli v Benetke?

— Iskat družbe, svetlost, blesteče in naobražene družbe...

— Ali je to vse? ...

— In gmotnega uspeha! je odgovoril Aretino.

— V tem delu vašega načrta vas lahko podpiram, je dejal dož, ki se je očividno že prej nadejal teh besed.

— Ta del je najzanimivejši, je zdajci izpregovoril Bembo, vmeševaje se prvokrat v razgovor. Dovolite mi, svetlost, da vam povem to, česar vam moj prijatelj Peter Aretino v svoji skromnosti ni mogel samo povedati. To je, da on ni samo pesnik, čigar slava se je razširila do nas, in ki ste ga vi zaželeli približe spoznati...

On je tudi subtilen mislec, ki zna uganiti vsako reč ob pol besede in verno sporočiti vsako misel, ne da bi bilo treba tistih pisem, ki pridejo tako rada v nepravne roke. In naposled — on je več umetnosti prepričevanja in govori z vsakomur, kakor je prikladno njegovi naravi in posebnosti.

— Vem, je dejal dož in pokimal z glavo. Zato se tudi ne obotavljam, dati mu o svojem zaupanju dokaz, ki bi ga hotel dati samo vam, dragi Bembo, če vas ne bi važne skrbi zadrževale v Benetkah.

(Dalje.)

ljuba in draga kot edini spomin iz onih časov, ko ni bilo na Sp. Slivnici še nobene sedaj stojčih hiš.

Zdaj pa poslušajte, zakaj je moral ta vaški ponos pasti pod sekuro in žago:

Nekoč na nekem sejmu je eden France Bavdekovih prijateljev izpodnesel Semetu stol, tako, da je padel in se hudo poškodoval. Seme je tožil, oni je bil zaprt. Od tedaj izvira sovraštvo med Semetom in Bavdekom. To sovraštvo je rodilo že mnogo zla in posledic tožba, a do pravcate splošne ljudske vojske je prišlo še le na pustni tork. Na hujkanje Francea Bavdeka se je v družbi še drugih dveh občinskih odbornikov: Janeza Grudna in Janeza Vovka sklenilo, da se stara lipa poseka. To naj bi bil za Semeta vrhunec maščevalnosti.

Kakor sklenjeno, tako storjeno. Bavdek in njegovi zavezniki so prišli z žago in sekirami oboroženi, ter na ukaz Bavdeka: „Semetova drva od lipe proč, lipo posekaj, prostor hočemo imeti“ začeli svojo „krščansko“ delo. Kmalu na to prihitel tja Jakob Seme. Ker je ugovarjal proti takemu vandalizmu, ga je Bavdek sunil v prsa in usta, tako, da je bil Seme ves krvav. Med tem ko gre v hišo se izpiral, pride njegova žena Jera na lice mesta, z besedami: Ti hudič boš mojega moža pretepal za zamahne z okleščkom proti Bavdeku. Ta ji iztrga iz rok oklešček, jo udari z njim odzadaj, spredaj pa z roko po zobeh. Tudi Jera je bila takoj vsa krvava. Razjarjena prime za žago, hoče ustaviti nadaljno podžagavanje lipe. Takrat pa Bavdek kot divji tiger skoči proti Jeri, jo prime za rame, jo zavrti okoli, pahne po drvah, jo tlači k tlom ter kakor besen vpije: „Možje dajte mi strik, bom zvezal vruga, menda ta hudič nori.“ Zdaj so pritisnili sosedje od vseh strani, Jera se je s skrajnim naporom oprčila mučnega položaja. Komaj da je vstala, je že Janez Vovk, drugi občinski odbornik, zavil tel sekiro nad njo ter grozil da jo bo. Jera zavpije: Le udari! Tedaj so nekateri treznejši sosedje zavpili: „Babe se ne smejo tepsti!“ Katoliških občinskih odbornikov je postalo vendar malo sram, Jera je brez nadaljnjih napadov odšla.

To približno je bil glavni del vojske. Nadaljevala se je potem še s surovimi psovskimi na naslov moža in žene Seme; te psovke pa diše preveč po „katoliško“, da bi jih tu ponavljali. Udeležila se jih je tudi žena Vovkova. Janez Gruden kot tretji Bavdekov zaveznik je potem šel k Semetu v gostilno nadalje izivati. Dejal je Semetu: Tisi norec, popolnoma neumen, mojega malega otroka . . . t več ve, kot tvoja glava. (Prav po katoliško.)

Namesto, da bi to vojsko za požagano lipo končali, so jo šele prav nadaljevali. Bavdek se je čutil na svoji časti, ker ga je ženska natepla, užaljenega in je šel tožiti. Za njim seveda tudi drugi užaljeni (?) občinski svetovalci. Jakob in Jera Seme sta bila obsojena. Vrnila sta pa nazaj z nasprotno tožbo. Dne 7. pop. kakor rečeno, je bila cela vas na ljubljanskem sodišču. Toliko medsebojnega sovraštva menda še ni videla razpravna soba št. 28 kakor v petek. Kakor tigrom so se bliskale oči, strele jeze so švigale iz oči v oči. Posebno Bavdek je nastopal, kot bi bila cela Ljubljana njegova. Ko se je prečitelo izpričevalo župana, da ni bil noben teh treh odbornikov upravičen posekati občinsko lipo, je samozvestno izrekel: Kaj tak župan! Kaj taka izpričevala. Prinesem jih en koš boljših, kot so ta, če jih hočete. Zaslišalo se je le kakih 14 prič, druge so bile odveč. Ta-

ko razburljivo in obsežno pravdo razpravo je mirno vodil svetnik Potrato.

Razsodba se je pa tako glasila, da je France Bavdek obsojen na 60 K ali 1 teden zapora, Janez Vovk in Gruden na 20 K in Marija Vovk na 10 K. Bavdek pa se posebej plača 16 K za bolečine in zdravnine; vsi štirje pa na precej debele stroške.

Posebno žalostno pa je: Te vojske ne bo še koncal! Ne s tožbami v Ljubljani, še manj pa z novimi prepri in pretepi doma.

To torej je tisto naše dobro krščansko ljudstvo, — to torej je sad duhovniške vzgoje in dr. Šušteršičevih političnih hujskarij! Ne ljudstvo, glavna krivda zadene tiste, ki to ljudstvo vodijo in ga zapeljujejo!

Volilni predlogi za obč. volitve v Ljubljani.

Narodno-napredna stranka.

III. volilni razred.

Odborniki:

1. Dr. Tavčar Ivan, advokat.
2. Dimnik Jakob, šolski vodja.
3. Pavšek Fran, gost. in posest.
4. Pippenbacher Josip, c. kr. prof.
5. Smole Jakob, tov. delov. in pos.
6. Likozar Anton, nadučitelj.
7. Bonač Ivan, tovarnar.
8. Praprotnik Simon, mizar in pos.
9. Korene Fran, strojnik.
10. Jaklič Ludovik, delovodja.
11. Bole Jakob, gost. in pos.
12. Vončina Val, c. k. sod. ofic. v p.
13. Wisjak Ivan, pečar.
14. Dr. Stojan Ivan, not. kand.
15. Beg Ante, potov. učitelj.

Namestniki:

1. Babnik Karol, želez. podur.
2. Čadež Matevž, odv. solicitor.
3. Carman Fran, strojnik.
4. Hribar Fran, metteur.
5. Hrehorič Fran, trg. sotr.
6. Irkič Ignac, ključavničar.
7. Jakopič Ivan, knjigov. pom.
8. Jalen Anton, krojač.
9. Deržaj Matija, krojač.
10. Slajpah Josip, zasebnik.
11. Bizjak Ant, krojač, pos. in gost.
12. Pleško Fran, tapetnik.
13. Stele Pavel, izvošček.
14. Skubic Ivan, poslovođa.
15. Bajželj Ivan, prod. glasbil.

DNEVNE VESTI.

Shod pri Kavčiču na Privozu je včeraj privabil zelo veliko občinstva. Predsedoval mu je predsednik „Gospodarskega in političnega društva za šentjakobski okraj“ g. Bergant. Gospod Adolf Ribnikar je govoril o klerikalnem režimu, pod katerim je vsa javnost. Zadržna leta so združeni klerikalci in Nemci napravili ravno na Ljubljano naskok. Uničiti so nam hoteli našo lepo prestolico, zatreti nositelje naprednega gibanja, narodno-napredno stranko. Govornik navaja celo vrsto dokazov v podkrepitev trditve. Obširneje se bavi z volilnimi predlogi, zlasti s klerikalnim, ki kaže, da klerikalci ne mislijo ničesar resnega v bodočem občinskem svetu. Vse delovanje klerikalcev bo obstajalo v tem, da bosta Kregar in Stefe delala zgago in v mestni občini škodovala kjerkoli bosta mogla. Klerikalcem se res ni izplačalo napraviti za to tako ostudno **narodno izdajstvo**, da so pripomogli z novo volilno reformo **peterim Nemcem** v občinski svet. Burno odobravanje je sledilo izvajanjem govornika. Predsednik Bergant je še pozval zborovalce k delu in disciplini in zaključil vrlo lepo uspeli shod.

Lucijo zoper brata. Tudi sestre so nagajale. Klasično lepa Pavlina se je podila z različnimi ljubimci po svetu, Karolina je grešila z Junnotom in pozneje z grofom Metternichom, Elisa, ki je sicer amorju kljubovala mu je pa delala preglavico s slabim vladanjem v Toskani.

Izkazalo se je, kako slaba podlaga da je njegova rodbina za njegov sistem. Dati mu je moral drugo podlago, nato ni hotel podležiti sovražnikom. Ravno sedaj se je pripravljaval velikanski boj vzhoda z zahodom.

Ob zibelki prvega sina pač še ni sedel noben oče z večjimi načrti v glavi, kot Napoleon.

In sedaj je začela njegova zvezda temneti. Velikanske izgube na Ruskem in bitka pri Lipskem so ga popolnoma uničile.

11. aprila 1814 se je udal pritisku maršalov, ter se odpovedal v Fontainebleau prestolu. Drug za drugim so odpadli od premaganega cesarja. Vsi, z Marmontom na čelu so hoteli v miru uživati premoženje, ki so ga pridobili po njegovi milosti. Značaji pač niso bili in hvaležnosti niso poznali. Celu mameluk Roustan ga je zapustil in iskal sreče pri svoji francoski ženi. Samo Caulaincourt, Maret,

O javnem ljudskem shodu v Sp. Šiški izpregovorimo nekoliko v danes na drugem mestu, ostalo si prihranimo za prihodnjico. Tu le še nekaj opazk: ko so sklicatelji shoda le preveč hvalili pravičnost deželne odbora, kritizirali pa, da vodovodna zadruga ni uveljavljala tudi ustmene obljube, je g. Anton Kristan pripomnil: „Vsaj tudi deželni odbor ne drži svojih ustmenih obljub, to smo doživeli pri nas v Idriji.“ Nato pripomni g. Ribnikar: Deželni odbor sploh tudi pismenih obljub ne drži. — Na nadaljna izvajanja g. Kristana se še povrnemo.

Politično društvo za Šentpeterski okraj opozarja na sestanek, ki je danes zvečer ob 8. uri v gostilni pri Kovaču v Kolodvorski ulici.

Ljubljanski trg in volitve. Kar se bližajo volitve v Ljubljani, se začnejo brigati za tržne razmere ljudje, ki se zanje sicer nikdar ne zmenijo. Pred volitvami začne vedno „Slovenec“ hujskati zoper magistrat. Na eni strani hoče vzbuditi nejevoljo zoper magistrat pri kupujočem občinstvu, na drugi strani pa tudi podžgati nezadovoljstvo mesarjev in branjenec zoper magistrat. Jasno je, da klerikalci pri tem ne zasledujejo drugega kot svoje osebne in strankarske koristi. Ko so mesarje in branjevce nahujskali in ko nimajo volitve, se zanje več ne zmenijo, ker jim sploh ničesar pomagati ne morejo. Magistrat je bil in bo — in naj se Stefe in Kregar na glavo postavita — za obrt nika na trgu oblast, s katero morajo prodajalci živeti v prijaznem razmerju, kakor je tudi tržna oblast primorana varovati strogo objektivnost napram vsem obrtnikom na trgu. „Slovenec“ je svojčas napadal dan za dnevom tržnega nadzornika pl. Bleiweisa, danes pa se spravlja na g. Ribnikarja, dasi ni niti prvi, niti drugi še nikomur nobene krivice prizadajal. Če uradnik vedno ne postopa z vso strogo, vendar pa povsodi in vsikdar s popolno objektivnostjo in dobrohotnostjo, je to najljepše razmerje, ki si ga morejo ljudje želeli. Hujskarije, ki jih sedaj pred volitvami uprizarjajo klerikalci na na trgu pa škodujejo le — mesarjem in branjovcem! Sreča je le, da na „Slovenčeve“ hujskarije nič ne zaležejo. Občinstvo, ki zabaja na trg, mesarji in branjevci čisto dobro vedo kdo in kaj je g. Ribnikar. Oni pa tudi vedo, da od klerikalcev nimajo ničesar pričakovati!

Češki obisk. Včeraj zvečer ob 6. uri se je pripeljalo v Ljubljano po juž. železnici skozi Dunaj okoli 20 čeških gospodičen s svojimi profesorji iz penzionata „Svetla“ v Velikem Mezirici na Moravskem. Na kolodvoru je pozdravila v imenu ljubljanske „Mladike“ mile goste gđ. Wesnerjeva. Zvečer jim je „Mladika“ priredila prijateljski jour fix v mali dvorani „Nar. doma“. Udeležili so se ga poleg milih gostov gospodje in dame iz najodličnejših ljubljanskih slovenskih in čeških krogov, med njimi gosp. drž. posl. Iv. Hribar in gosp. dr. Tavčarjeva, ki je gospodične Čehinje prav iskreno pozdravila. Zahvalil se ji je voditelj izleta gosp. ravnatelj dr. Pičman. Nato je gđ. Čermakova deklamirala in je gospodične pozdravili tudi gosp. Iv. Hribar. Gospodične so ob spremljevanju klavirja zapele par lepih čeških in slovenskih pesmi in revanzirale so se jim s petjem slovenske gospodične, „Mladika“ je pripravila češkim gospodičam bogat buffet, stregle pa so jim gojenke iz „Mladike“. Nazadnje se je za prijazen sprejem zahvalila še gospa dr. Pičmanova, in ko se je zapela še češka narodna himna „Kde domov moj“ in „Hej Slovani“ so se češke gospodične poslovile. Danes si ogledajo Ljubljano, in kar se odpelejo čez Postojno, ki si jo tudi ogledajo, v Trst in v Benetke. Mi želimo češkim go-

spodičnam, „milim lastavicam s severa“ — kakor je dejal v svojem pozdravu g. Iv. Hribar: — na našem slovenskem jugu prav prijetne trenutke!

Slovensko akademsko društvo „Iirija“ v Pragi je izvolilo na zadnjem običnem zboru za letni tečaj sledeči odbor: predsednik pravnik Juro Korent; podpredsednik pravnik Fran Salamon; tajnik pravnik Vane Radej; blagajnik pharm. Hugo Možina; knjižničar pravnik Joža Zajc; gospodar tehnik Karol Ličar; arhivar pravnik Franc Kloor; revizorja abs. pravnika Joža Vidmar in Franc Kostanec.

Veselica „Sokola I.“, ki se je vršila v soboto v „Mestnem domu“, je uspela v vsakem oziru izvrstno. Obiskana je bila jako dobro — dvorana je bila do zadnjega kotička polna — in tudi program je bil prav lep. Omenjamo predvsem enodejanko „Brat Sokol“, v kateri sta se odlikovali obe predstavitelji ženskih vlog: Nanča in Milka prav tako kakor moški diletantje — da o predstavljalcu meščana Koruze, ki je na odru doma, niti ne govorimo. Ostali program so prav dobro izpolnili solo-nastopi in dueti ter petje pevskega zbora in posebni že dobro izvežbani salonski orkester. Po programu se je razvil prav animiran ples, ki se morda prijatelju „Slovenec“ ne bo dopadel, ki smo ga pa mi bili prav veseli. Naše mnenje je, naj delajo pokoro tisti, ki imajo nad sabo grehe, kdor pa ni izmed pregrešnikov, se sme veseliti in zabavati kadarkoli se njemu zdi primerno. Navsezadnje pa, če so smeli pred enim tednom plesati oficirji v katoliškem „Unionu“, smejo pač eden teden pozneje plesati v nekoliškem „Mestnem domu“ tudi „Sokoli“. — Ne bo odveč, če nazadnje poudarimo še eno stvar, namreč veliko zmernost v pijači, ki smo jo na veselici opazili. Pri nas je veljalo doslej pogostoma kot nekaka dogma, da se mora na narodni veselici prav veliko piti, in pogostoma se je narodna poživljenost merila po številu izpraznjenih litrov. In naše veselice so zato imele sicer povoljne gmotne uspehe, moralni pa so bili pogosto enaki ničli, če niso bili včasih kar naravnost pod ničlo. Pijanost na narodni veselici je veljala kar za nekaj samoposebi umljivega, neizogibnega, lepega, rodoljubnega. — Morda se bomo s temi odkritimi besedami marsikomu zamerili — pa nič ne de: prepričani smo, da bo veliko, veliko več tistih, ki bodo pritrldili našim besedam. „Sokoli“ so, kakor smo opazili v soboto na veselici, začeli iti z lepim zgledom naprej. Hinavske besede, ki jih piše v „antialkoholnem“ časopisu človek, ki je morda sam večkrat pijan, nego trezen, zaležejo prav tako malo, kakor puhle licemerske zabavljice. Zgledi vlečejo, in „Sokolstvo“ ima za tako delo dovolj lepe prilike. Naj bi ravno naše „Sokolstvo“ pripomoglo, ka bomo pri naših narodnih veselicah gledali predvsem na moralni uspeh in da nikdar ne bomo dopustili, da bi zaradi gmotnega uspeha trpela moralna stran te ali one veselice. Predvsem mora iz naših narodnih veselic izginiti škodljivo brezmejno pijančevanje. In pregnati naj ga pomaga „Sokol“ s svojo disciplino, zgledom in avtoriteto!

Za Veliko noč sta se hotela preskrbeti. V vinko klet g. Marije Jalen, gostilničarke v Kropi sta v noči 21. marca vdrla dva prijatelja dobre cenene kapljice, se polastila sode, kjer je bilo okrog 200 l vina ter ga s škafom prenašala v klet Iv. Praprotnika v Kropi. V tej kleti je bil tudi vinski sod, last g. Ažmana, ki je Praprotniku novembra p. l. prodal okoli 70 l vina, ki je pa bil že zdavno izpit. Dejanja osumljena sta bila Andrej Eržen ter Fr. Praprotnik. Eržen je bil že 25krat kaznovan večinoma radi tatvine in pretepa. Praprotnik je bil radi obojega tudi že parkrat kaznovan. Eržen se

mačimi“ financami, kajti rabil je denar, ker mu Francija ni izplačala 2.000.000 frankov subvencije.

Napoleon je vedel natančno, kaj spada k hišni inventuri, število rjuh in drugih malenkosti. Tudi obed je bil omejen; mesto burgundca je pil navadno vino. Za njegovo mater Laticijo so naredili posebno hišo. Tu so zvečer igrali kot v Tuilerijah ali v St. Cloudu in Napoleon je ostal svoji naravi zvest, to se pravi, mnogokrat že tako očividno goljufal, da ga je njegova mati zavrnila: „Napoleon, Vi se motite“. Drugo jutro pa je dal pribočnik ta na nečasten način pridobljeni denar nazaj.

V jeseni ga je na skrivnem obiskala njegova nekdanja priležnica grofica Walewska s svojim 4 letnim sinom, s katero je zopet preživel par veselih dni. Radovedneži pa so hoteli v nji videti Lujzo in njenega sina. Motili so se, bila je samo njegova prijateljica, ki ga je bolj ljubila, ko njegova žena.

Napoleon pa je imel tudi armado 1000 mož, katere pa ni mogel redno plačevati. Prišle pa so vesti z dunajskega kongresa, da ga hoče poslati v širni ocean in da ga hočejo zastрупiti. Življenje mu je bilo neznosno.

izgovarja, da je s svojo romarsko palico le sunil v vrata, to pa za to, ker je hotel palico na ta način popraviti. In pri tem opraviu so se ta zlodjeva vrata kar same od sebe odprla. Praprotnik noče nič vedeti, da bi bil so storilec te tatvine. Pravi, da je Eržen, ki v isti hiši kot on stanuje, prav lahko dobil ključ od njegove kleti, ter vino spravlil v njegov sod. No, bilo je pa preveč dokazil proti zagovoru obeh. Sodišče ju je oba spoznalo krivim prestopka tatvine ter ju obsodilo. Eržen je dobil 6, a Praprotnik le 1 mesec strogega zapora, pa škodo morata seveda povrniti. Mislija sta, da se bosta za velikonočne praznike na ta način z ceno kapljico preskrbeli, pa smola je tako hotela, da bosta ravno čez te praznike še cenejše preskrbljena tudi z dobro kapljico iz našega ljubljanskega vodovoda.

Na dvovprežnem vozu s 3 kolesi se je vozil Turkov hlapec Andrej Ferencak. V St. Vidu se je napil, kot kanon težak je legel na voz, prepustivši ga bolj pametnim konjema. Spotoma se je sprednje kolo snelo, nekdo ga je vrgel na voz in ta čudna voznja s tremi kolesi se je po drž. cesti počasi pomikala proti Šiški. Ker pa je speci Ferencak vlekel obe nogi tako nerodno iz voza po tleh, da je bilo vsak hip pričakovati nesreče. V Šiški sta postala konja nemirna; tedaj se šivilja g. Helena Abram okorajši, prime konja, ju ustavi, ter zbudi hlapca. Ta pa se je razjezil, udrihal z bičem po konjih, gospej Abram so morali prisikočiti drugi na pomoč, sicer bi jo bili povozili. Ferencak je dobil pri sodišču 3 dni spomina na to čudno vožnjo.

Dva mlada zrela tiča sta brata Franc in Anton Jenko iz Dobravšice. Komaj eden 18, drugi 16 let stara, že sta se resno lotila poklica držnih umovničev. Oni, ki se uči kovaške obrti, je ponaredil ključ s katerimi sta pri trgovki Urši Boh iz Dobrave prišla do večje vsote denarja. Kolikor se je dalo ugotoviti, sta tam vzela 340 K. Od tega denarja je eden v par dneh zapravil 170 K, kar je pa skoro nemogoče, najbrže jih je kam spravil za priboljšek, ko pride iz ječe. Tudi mesarju Peresutiju v Gorenji vasi sta poleg nekaj kilogramov govedine vzela kar sta še denarja našla v mesnici. Obema mladima, pa že tako zrelima tičema je sodišče za nekaj časa pristrgilo predolge peruti in sicer: Francetu Jenkotu za 3 mesece, Antonu pa za 2 meseca poostrene ječe. Najhujša kazen pa je za nju, da sta zaznamovana za celo življenje v albumu umovničev.

Njemu je več za mašo kot za orožnika. Pred hišo Andreja Tromfelja, posestnika v Latini pri Grosupljem so se neko nedeljo fantini igrali z denarjem; so namreč „husali“. Naenkrat jih zaloti pri tem „husanju“ orožniški stražmešter Krušič, fantini v slabi vesti zbeže, med njimi tudi Tromfeljev fant. Orožnik gre z njim v hišo, ko ga hoče izprašati po imenu soigralcev, se je oče postavil za sina, češ, jaz sem njegov gospodar. Orožnik ga je posvaril, naj se ne vtiha v njegovo službo, naj sin le pove imena drugih ali pa če noče, mora iti z njim, da mu vsaj pokaže dotične hiše, oče pa ni pustil ne eno, ne drugo. Postal je naenkrat strašno pobožen oče; izgovarjal se je, da mora sin k duhovnim vajam v cerkev, ker so tako zapovedali neki filčaknar, ki so prišli nalašč za to doli iz Ljubljane. (Preje pa je ta pobožni mož pustil sinu „duhovne vaje“ opravljati pri prepovedani igri.) Ker se je Tromfelj v svoji trmoglavosti orožniku le še upiral, je bil radi tega ovađen in tudi kaznovan na 24 ur zapora. Trmoglavosti se že prav zgodi tako!

Včerajšnja nedelja je bila sicer bolj mrzla a vendar lepša, kot jo je nam naslikal naš vremenski prorok.

MALI LISTEK.

Napoleon I. in njegov dvor.

(Po dr. A. Fournierju priredil J. R.)

(Dalje.)

Dojiljkina obleka pa 5000 frankov, rezervne dojlje 2400 frankov, in mnogo drugih. Mali princ pa je imel za svojo potrebo 33.900 frankov.

Porod je bil jako težaven in dr. Dubois je dobil za svoj trud plemstvo in 100.000 frankov. Sedaj se je Napoleon zvesto držal svoje soproge, posebno ko ga je zdravnik opomnil, da je cesarično življenje pri drugem porodu v nevarnosti. Dr. Dubois pa je bil v velikanski zmoti, ki se je pokazala nekaj let pozneje, ko je imela Lujiza razmerje z grofom Neippergom.

Napoleonovi sorodniki so se pogubili po celim svetu. Lucijan je pobegnil iz Italije, prišel je Angležem v roke in ti ga niso posebno dobro sprejeli. Ludovik se je odpovedal holandskemu prestolu, Jožef ni mogel zadušiti upora na Španskem in Jérôme je povzročil v svojem kraljestvu revo-

Toda tolažil se je.

Že v Franciji je imenoval Elbo jetnišnico, od katere pa je imel on ključ. Nekega lepega dne v februarju 1. 1815. pa je odprl to kletko in bil je zopet cesar Francozov.

V Parizu se je sešel zopet stari dvor. Berthier si ni upal blizu ter je izvršil v obupu samomor. Lucijan se je vrnil z Angleškega ter se sprijaznil z bratom. Tudi cesaričine dame so ostale stare! Toda kje je bila ona? Pisal ji je z Elbe pismo za pismom in tudi sedaj ji je pisal 28. marca pismo, v katerem jo prosi, naj se vrne nazaj k njemu. On je gospod Francije, ljudstvo je navdušeno za njega in Bourbonci so pregnani na Angleško. Povsodi je plapolala njegova zastava. Pisal ji je, da jo čaka 15. ali 20. aprila v Strassburgu. Toda ona ni prišla. Prišlo pa je pač pismo, v katerem mu naznanja, da ne pride nikdar več, ter, da dovoli v ločitev.

Napoleon je delal neutrudno svoje načrte. Sedaj je prišel že pred 6. uro v kabinet, prebral pisma, sprejel ministre, generale itd. Nato se je posvetoval z Benjaminom Constantinom o ustavi.

Da radi tega ne izgubi kdo vere vanj, moramo že povedati, kar je bilo do včeraj še tajno. Včeraj je bilo v Ljubljani več shodov, zborovanj, zvečer tudi koncert itd. in se je že v petek želelo, naj vremenski prorok za to nedeljo „napravi“ primerno vreme. Sicer neizprosno, se je to pot vendarle dal omejit. „Napravi!“ je vreme tako, kot se je želelo, a vreme samo je napravilo tako, kot je hotelo. In le tako je bilo če ne vsakomur, vsaj večini ustreženo. Glede Velikega tedna pa pravi odločno, da nikomur na ljubo ne „naredi“ lepšega vremena, kot ga je že objubil.

Zavožena voda v Šiški.

Pa naj se vam ta naslov se tako čuden zdi, res je pa le: V Šiški je voda, vodovod in vse kar je še z njima v zvezi, temeljito zavoženo. Dve veliki občini, od katerih je posebno Sp. Šiška takorekoč predmestje mesta Ljubljane, ki ima že zdavno svoj vodovod, pa ste ostali do 1. 1908. brez vodovoda. Tako so skrbeli slavni občinski možje za prvi človekoljubni pogoj obstoja svojih občanov. Prepustili so napravu vodovoda sebičnim interesom spekulativnih kapitalistov, po večini Nemcev in njihovih slovenskih klerikalcev. Iz žepa ubogih občanov so se ti kapitalistični mogotci redili, občina Sp. Šiška jim je dala 65.000 kron posojila, a obe občini skupaj povrh še bogate državne in deželne podpore. Občani pa so morali vodo iz takega vodovoda prav proketo drago plačevati in so morali biti še veseli, če so po milosti vodovodne zadruge vodo sploh dobili. Voda v Šiški je torej na vsak način zavožena. Poročali smo že opetovano, da se je v zadnjem času porodil proti kapitalistični vodovodni zadruzi odpor manjšine v občinskem odboru in da je ta odpor 6. t. m. povzročil župansko krizo v Sp. Šiški. Rekli smo tudi, da je to le uspeh združenih naprednih moči: narodno napredne ter socialno demokratske stranke. In smo z velikim veseljem klicali prizadete občane na večerajšnji ljudski shod v Spodnji Šiški. Shod je bil res zelo dobro obiskani. Ampak to kar smo od tega shoda pričakovali, na tem shodu nismo ne slišali, ne videli, ne občutili. Kar se je na tem shodu govorilo, o tem smo že zdaj trikrat govorili; zato se nam zdi škoda papirja že znane stvari le zaradi shoda še enkrat premišljevali. Pač pa se hočemo te dni pečati z vsem, kar nas je na tem shodu neprijetno iznenadilo. In to je: Vsi trije glavni govorniki: Gogala, Jančigaj in Ojster so na tem shodu glasno protestirali, da bi se njih delo proti vodovodni zadruzi smatralo kot politični boj, ampak naglašali so, da je to le gospodarski boj vseh strank. To je eno, o čemer bode treba govoriti jasno besedo. Drugi so ti gospodje javno hvalili in sлавospevi kadili deželnemu odboru, češ, da tudi on stoji na strani njih, ozir. na strani občine glede prevzeta vodovoda. Tudi to javno hvalisanje si je treba natančneje ogledati. Tretjič se je na tem shodu izrekla zaupnica občinskemu odboru sploh, torej tudi tistim odbornikom, ki so še danes pristajali občini nasprotno vodovodne zadruge. Govorilo se je mnogo, a ni se pa prav nič povedalo: Kako se bo rešila županska kriza ter vprašanje — zavožene vode. Ta večerajšnji shod je izval nujno potrebo, da obe protiklerikalni stranki po svojih oficijelnih zastopnikih čim prej omogočite rešitev obeh za Šiško važnih vprašanj. Kdor hoče biti ribič res le ljudskih interesov, tega ne smemo pustiti v kalnem ri-baritu!

Razne vesti.

* **Boj angleških sufragetk.** V ponedeljek je bilo po celi Angliji ljudsko štetje in da bi bilo bolj natančno, je bilo štetje ravno o polnoči. Angleške sufragetke, ki se že leta z vsemi sredstvi bore za žensko volilno pravico, so porabile tudi to priliko in so izdale geslo: „Brez glasov — brez štetja“ t. j. če nam ne da vlada volilne pravice, se ne damo šteti. Da bi jih torej ne bilo doma, so morale celo noč ostati zunaj. Tam so nočevale skupaj. Toda vlada jih je poiskala tudi tam in jih je preštel. Demonstracija se ni posrečila, dasi je zelo zanimiva.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Odlični albanski glavar na Dunaju.

Dunaj, 9. aprila. Danes je prišel nenadoma semkaj albanski kronprezident, glavar najmočnejšega albanskega rodu Miriditov, Prenek Bip Boda paša. Njegovemu prihodu na Dunaj se pripisuje velika politična važnost. Prenek Bip Boda paša stanuje navadno v Solunu. Toda sedaj ga je naprosila mladoturška vlada, naj posreduje med Albanci in vlado. V to svrhu je odpotoval Prenek paša v Skader, in sicer preko Dunaja, kar je vse politične kroge jako iznenadilo. V njegovem spremstvu se nahaja več albanskih notablov in dva turška oficirja. Mladoturška vlada je sicer albanskega glavarja naprosila, naj potuje v Skader skupno s poveljnikom turške ekspedicije v Albaniji, Torgut Šefket pašo, a Prenek paša je to ponudbo odločno odklonil in odpotoval sam s svojim spremstvom preko Dunaja v Skader.

Kompromis med češkimi strankami glede volitev.

Praga, 9. aprila. Kompromisna pogajanja med posameznimi češkimi strankami glede skupnega postopanja pri novih državnozbornih volitvah so rodila pozitiven uspeh. Zlasti pogajanja med Mladočehi in češkimi narodnimi socialisti so dovedla do popolnega zaključka in bosta obe stranki pri volitvah skupno postopali. Tudi Staročehi so izjavili, da so pripravljeni udeležiti se skupne akcije med češkimi strankami. Težavnije je glede češke državnopravne napredne stranke, kateri hočejo dati Mladočehi samo tri mandate. Pogajanja, katera vodi dr. Fiedler, se nanašajo samo na volitve v mestnih skupinah. Agrarci in realisti bodo nastopili pri volitvah popolnoma samostojno, dočim so češki klerikalci iz kompromisa izključeni. Češki narodni socialisti bodo v vseh 22 okrajih, katere so dosedaj imeli v posesti socialni demokrati, postavili svoje protikandidate, katere bodo podpirali Mladočehi. Dr. Kramář pozivlja v „Narodnih Listih“ češke stranke, naj nastopajo skupno proti Nemcem in socialnim demokratom, ker je to v interesu vsega češkega naroda.

Nemški prestolonaslednik na Dunaju.

Dunaj, 9. aprila. Ob 4. popoldne je prišel semkaj nemški prestolonaslednik s svojo soprogo. Na južnem kolodvoru so gosta pozdravili cesar in različni vojvode in nadvojvode.

Stavka tiskarjev v Sarajevu.

Sarajevo, 9. aprila. Stavka tiskarjev se nadaljuje in je dobila še ostrejšo obliko, kljub temu, da se vrše med lastniki tiskarn in stavkajočimi tiskarji pogajanja in sicer s posredovanjem vlade. V soboto so tiskarji razbili v tiskarni „Muslimanska Sloga“ več stavka. Listi izhajajo samo na eni strani. Delajo samo učenci.

Afera Rybak-Trudnowski.

Krakov, 9. aprila. Državno pravdnstvo je proti razsodbi, s katero je porotno sodišče oprostil morilca ruskega učitelja Rybaka, Trudnowskega, vložilo ničnostno pritožbo. Vsled tega ostane Trudnowski se toliko časa v ječi, dokler priziv ne bo rešen.

Albanska vstaja.

Carigrad, 9. aprila. Vstaja v Albaniji zavzema vedno večje dimenzije in postaja vedno bolj resna. Položaj v Skadru je jako opasen. Malisori so pri Tuzi in Kastritiji zopet napadli Turke in jih potisnili nazaj. Malisori se koncentrirajo na črnogorski meji, kjer imajo na razpolago tudi močno artilerijo. Brzojavna zveza med Skadrom in Tuzo je popolnoma uničena.

Bolgarija in Turčija.

Sofija, 9. aprila. Bolgarski ministrski predsednik Gešov se je napram nekemu poročevalcu izrazil, da njegova stranka kot opozicijska stranka še vedno stoji na stališču, da morajo biti politični odnosi med Bolgarsko in Turško odkriti in prijateljski.

Listnica uredništva.

Gospod dopisnik v Trstu: Poročilo prejeli v soboto ob 11. po noči. Slična poročila lahko z navadno pošto.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik dr. Ivan Lah. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Javna zahvala.

Odbor vzgojevalnega in izobraževalnega društva „Domovine“ šteje si v prijetno dolžnost, izreči tem potom

svojo najiskrenejšo zahvalo blagim prirediteljicam in vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli do tako sijajno uspele dobrodelne prireditve.

Zahvaljujemo se v prvi vrsti gg. načelnicam posameznih šotorov: Bergantovi in Pibernikovi, dr. Bretlovi, not. Bežekovi, svetn. Franketovi, prof. Sičevi, rav. Šubičevi, geom. Ružičkovi, dr. Tominškovi, Ulrichovi ter ostalim gospem in gospodičnam, ki so omenjene dame pri njih rodoljubnem delu v šotorih podpirale. Za nemali trud, ki sta ga imeli načelnica prof. Reisnerjeva, kateri je pomagal pri nje blagem stremljenju g. prof. Kobal in ki so se obenem z gg. Ružičkovo Reni, nadalje z gospo Iličičevo, z gg. Iličičem in Bohuslavom z vso vsmo posvetili naši dobri stvari, potem načelnica g. dr. Pirčeva in vse one velenjene dame, katerih dražestne gospodične hčerke imenoma pl. Trnkoczy Darinka, Duler Mira, Grobelnik Meta, Hribar Tatjana, Ilesič Vanda, Koch Nada in Ruša, Lilleg Marica, Pirc Zvezdana, Pogačnik Vikica, Rohrmann Mira, Seunig Martina, Svara Hermina, Vecchiet Milka, Wider Mira, Zarnik Jutka, Zemljič Milka in Zupanec Elka so nam nudile najlepšo točko celega večera, izrekamo toplo priznanje.

Istotako nam je izraziti iskreno zahvalo nad vrlo uspešno točko, v kateri so nastopile dolarske princeze gg. Bežek Staša, Lavrenčič Mica, Malič Angela, Skrbinšek Franciška, Tavčar Pipa in Tominšek Pavla, ki jih je pri petju in plesu spremljal na klavir g. Počivalnik. Zahvaljujemo se nadalje slav. ravnateljstvu Mestne hranilnice, slav. Čitalnici, slav. vodstvu C. in M. družbe in društvom „Ljubljanski Zvon“, „Slavec“, „Sokol“, „Ski Zvezi“ in ljublj. „Sokolu“, ki so radevolje prepustili svoje prostore in rekvizite našemu društvu v porabo. Svojo naklonjenost napram našemu društvu je izkazal slav. magistratni prezidij stolnega mesta ljubljanskega, ravnateljstvo mestne elektrarne, ravnateljstvo dež. gledališča, ga. vrtn. Widrova, gg. prof. Reisner in Sodnik, Pleško in restavratore g. Kržišnik, katerim velja topla zahvala. Pohvalno nam je omeniti dobrohotno objavljanje društvenih naznanil od strani slav. uredništva: „Sl. Narod“, „Jutro“ in „Laibacher Zeitung“. Tudi „Slov. Filharmonija“ je neumorno koncertirala in doprinešla veliko k splošnemu razpoloženju. Končno se še zahvalimo na sijajni udeležbi slav. občinstvu ljubljanskemu, ki je svojo poštvalnost napram udeležci se mladini vnovič in v polni meri pokazalo, kakor tudi vsem prijateljem društva z dežele, ki so ali sami prihiteli ali se pa s kakšnim zneskom spomnili naše kuhinje. Najlepša hvala pa bodi vsem dobrotnicam in dobrotnikom naše mladine. Zavest, da bode rodilo to njih rodoljubno delo enkrat plemenit sad!

V Ljubljani, aprila 1911.

Odbor „Domovine“.

Mali oglasi

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službo, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v zsemkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Prazne škatlice, že rabljene, prodaja v vsaki velikosti in množini P. Magdič, nasproti glavne pošte. U 30/15—1

Domske in dekleške slamniki se zaradi opustitve modistovske obrti prodajo za vsako primerno ceno. P. Magdič, modna trgovina v Ljubljani, nasproti glavne pošte. U 29/15—1

Jako veliko skladišče za vsako porabo se odda takoj. Sp. Šiška št. 62. 49/3—1

Dnevno kosto se dobi za 48 vin. pri Jakobu Tancek, Glince prej Balija. 184/3—1

Viktorija Pretner, šivilja, se priporoča vsem cenjenim damam. Marije Terezije cesta št. 90, Perhaczeva hiša. 50/3—1

Šivilje se sprejmejo pri A. Singer, Gosposka ulica št. 4. 207/2—1

Šivalni stroj (Singer) se proda za K 45, Emonska cesta št. 2. I. nadstropje levo in čevljarstvo stroj (Cilinder) za 65 K na Sv. Petra nasipu št. 3. 195/2—1

Gospodična želi v svrhu zabave korespondirati z gospodom iz odličnih krogov. Ponudbe pod „Odlična“ poštno ležeče. 211/1—1

Na prodaj je mala, nova, moderna, priprava in res po ceni hišica. Interesenti se naj obračajo na S. Rogelj, Vrhniko.

Gospodična zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, s posojilniško ter blagajniško prakso, išče mesto pisarke pri odvetniku, ali tudi službo blagajničarke, samo v Ljubljani. Prijazne ponudbe pod „Marljiva“ na upravnishvo „Jutra“. U 52/2—1

Inteligentna gospodična, večja tudi v gospodinjstvu, išče mesta vzgojiteljice izven Ljubljane. Ponudbe pod I B, poštno ležeče, Ljubljana. 210/1—1

Išče se za na deželo zanesljiva ženska, katera zna kuhati in ima veselje do gostilne. Kje, pove upravnishvo „Jutra“.

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, doseže to najlažje, ako inserira v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

Izgubil se je dne 8. t. m. mlad, črn lovski pes z znamko št. 112 iz Viča. Kdor kaj o njem ve, naj sporoči nemudoma (za dobro nagrado) na strelišču pod Rožnikom.

Modni salon Ivane Schiller Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31 priporoča vseh vrst slamnikov. Sprejema sva popravila.

Najboljše odgovori „Slovencu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Jutro se prodaja v Trstu po 4 vinarje v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion, Trevisan, ulica Fontana, Pipan, ulica Fabra, Bevk, trg Goldoni, Vovk, ulica Carducci, Stanič, ulica Molinpiccolo, Sekovar, Vojašnični trg, Hrast, Poštni trg, Može, ulica Miramar, Magolo, ulica Belvedere, Gersina, Rojan, Raunacher, Campo Marzio, Bruna, SS. Martiri, Ercigoj, ulica Massimiliana, Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra, Bruna, ulica del Rivo, Bubnič, ulica Sette Fontane, Gramaticopulo, ul. Barriera, Spöder, ul. Barriera, Lavrenčič, Vojašnični trg, Benusi, Greta, Kichel, Rojan, Bajc, ulica Geppa, Luzatto, ulica Acquedotto, Segulin, ulica Industria, Železnik, Sv. Ivan, Lug, ulica S. Lucia, Zidar, Sv. M. Magdalena, Hreščak, ulica Belvedere.

Pravkar je izšlo Damir Feigel: Pol litra vipavca 8°, 8 1/2 pole. Cena vezani knjigi K 2-60, broširani K 1-80.

Ta knjiga obseza 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor. Oddelek „Gaudemus igitur“ prinaša vesele povesti iz dijaškega življenja; „Uredniške tajnosti“ odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelek „Holmes in njegova smrt“ je naperjen zoper različne detektivske romane; oddelek „Iz četrte dimenzije“ se odikuje s pikro satiro na raznovrstne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev. Ako se hočete izbornu zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si „Pol litra vipavca“.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

Ustanovljena leta 1818. Ustanovljena leta 1818.

Pivovarna Mengeš

JULIUS STARE

Zaloga v Ljubljani

Metelkova ulica 19. Telefon št. 248.

priporoča svoje izbornu vležano

marčno, dvojno marčno in bavarsko

:: pivo v sodčkih in steklenicah. ::

Kupujte „JUTRO“. Izvod samo 4 vinarje.

POTICE

orehove, rozinove, mandljeve, medene, šarklje, pince in titule priporoča za velikonočne praznike

== slaščičarna ==

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21. Filijalke: Mestni trg 6. Kolodvorska ulica 6.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Svici.

Koncert

restavracija „Črni orel“, Gosposka
ulica št. 3. Vsak dan damski tercet.
Pri navadnih cenah.

Mladenič dostojnega, mirnega
značaja, prikupljive
vnanjosti, po poklicu zelo dobrega
obrta, se želi v svrhu ženitve seznaniti
z gospico primerne izobrazbe, v starosti
20 do 30 let ter z 10 do 15000 K
gotovine. Ima naj veselje za povzdigo
obrta in za mirno gospodinjstvo. Le
resne ponudbe če mogoče s sliko, ki
se vrne, pod „Jupiter 129“ do 20. apr.
poštno ležeče, Ljubljana.

Diplomirani krojač
Anton Presker
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14
priporoča svojo krojačnico in ve-
liko zalogo oblek.

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalce streh in klepar,
vpeljalec strelododov ter in-
stalater vodovodov
LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.

Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in
poštne prosto.

Slav. občinstvu v ljubno naznanjam,
da je zopet odprta staroznana

gostilna
„Pri avstrijskem cesarju“
na Sv. Petra cesti št. 5.

Abonenti se sprejemajo na hrano po
nizkih cenah.

Za obilen obisk se v ljubno priporoča
F. K. Čenčič.

Kunc-ove
obleke

so nedosežne glede oblike,
izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorni trg 3.
Telefon št. 291.

Olimpija
krema

je suha krema, brez
maščobe, ob enem naj-
finejše milo, raditega
je Olimpija krema,
kosmetično sredstvo
prve vrste. 1 lonček
velja 1 krono 20 vin.
Po pošti franko 1 K
30 vin. — Dobi se v
glavni zalogi: Lekarna
Trnkoczy, Ljubljana.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Ptehter, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolencec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Sajč, Dunajska cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šuble, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušentčnik, Židovska ulica.
Kleinstein, Jurčičev trg.

Wisjak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kane, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Zaloška cesta.
Remžgar, Zelena jama.
Blč, Zaloška cesta.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Zadel, Karlovska cesta.
Ojstriš, Poljanska cesta.
Sterkovič, Dunajska cesta.

Izdelovanje igrač
Ernest Hoffarth jun., Dunaj VIII.,
Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

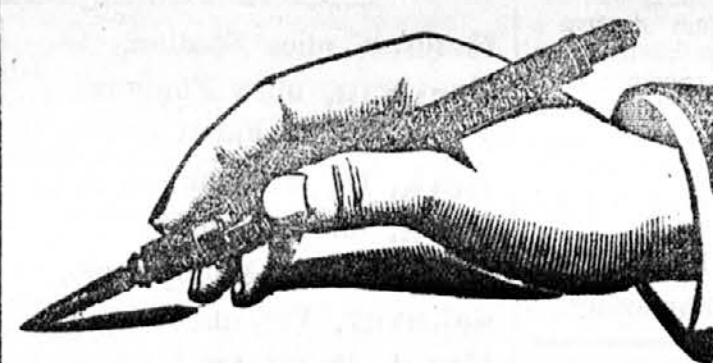
Infanterijska garnitura	K 4.—
Huzarska „	obstoječa iz čake, prsnega „ 5.—
Planin. lovcev „	oklepa, sablje, patronske „ 5.—
Dragonska „	taške, puške v najfinjši „ 5.—
Ulanska „	izdeljavi „ 5.—
Telesne straže „	„ 6.—

Prekupovalci specialni cenik. Razpošiljatev po povzetju.

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim,,)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito
sestavljeno aparat služi za
bitro in gotovo šteje-
vanje in so njegove glav-
ne prednosti ob najpri-
prostejši uporabi
in brezhibnem funkci-
oniranju: na eni strani
veliko razbremenjenje
možgan, ker se celo pri
zdržema večurnem delu
z Maximom ne občuti
nobeno živčno utrujenje
ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek
na času. Cena enemu komadu za lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60
po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem za-
stopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgasse št. 12. Iq.

Cognac
Star, pristen destilat
dalmatinskega vina
je najboljši sred-
stvo za
slabotne in rekonvalescente.
Dobi se edino pri trvdki:
BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Franc Souvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23

Manufakturna veletrgovina.

Tovarna vozov

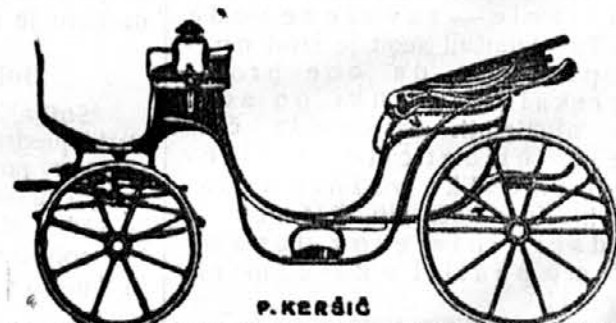
Peter Keršič, Sp. Šiška

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila
in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jem-
ljejo v račun.

Del. glavnica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Res. fond nad
K 610.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

K 16.—

Mlačna ::
:: krila
ali
kostumi
gotova ali po
meri po istih
cenah.

Ogromna zaloga
gotovih oblek za
gospode in dečke ter
konfekcije za dame
in dečlice.

Znana nizke cene.

O. Bernatović.

K 20.—

„Angleško skladišče oblek“ v Ljubljani
Mestni trg 5.

Nekaj izborna ohranjenih

automobilov

vseh velikosti se ceno prodaja.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za po-
pravo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Ustanovljena 1847. Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana Turjaški trg, št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.